

ESI- JA PERUSOPETUKSEN PAIKALLINEN OPETUSSUUNNITELMA KÄRKÖLÄ

Opetushallituksen määräyksen 4/011/2014 mukaiset päivitykset

Lukuvuosi 2020-2021

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarve

Oppilashuoltosuunnitelmassa esitetään arvio koulun oppilashuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista niiden yhdenvertaisen saatavuuden varmistamiseksi ja toiminnan tarkoituksenmukaiseksi kohdentamiseksi. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevien oppilashuoltopalvelujen määrä ilmoitetaan sen mukaisena, mitä ne ovat suunnitelmaa valmisteltaessa. Arviota voidaan tarpeiden muuttuessa tarkistaa.

Arvio oppilashuollon kokonaistarpeesta tukee koulun käytettävissä olevien resurssien kohdentamista yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen oppilashuoltotyöhön sekä oppilashuollon yhteistyöhön. Arviossa otetaan huomioon oppilashuollon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja oppilashuollon palveluiden asiantuntijoiden työpanos.

Oppilashuollon palvelut ja niiden järjestäminen

Oppilashuoltosuunnitelmaan sisällytetään arvio koulun käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista, joita ovat kouluterveydenhuolto- sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut.

Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen kun oppilas on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä myös huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

Oppilashuollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa oppilas on ohjattava saamaan muita oppilashuollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

Terveydenhoitajan työaika kouluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Koululaiselle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikaan välittömästi yhteys kouluterveydenhuoltoon. Niinä päivinä, kun terveydenhoitaja ei ole ko. koululla läsnä, häneen/ tai muuhun kouluterveydenhuollon työntekijään saa yhteyden puhelimitse.

Oppilashuollon toimijat – työn- ja vastuunjako

Rehtori/apulaisrehtori vastaa koulun oppilashuollosta ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman päivittämisestä vuosittain. Hän johtaa koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintaa.

Koulun koko henkilökunta vastaa koko koulun hyvinvoinnista.

Luokanopettaja/-valvoja vastaa yhteistyössä koulun muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa oman luokkansa oppilaiden yksilökohtaisen oppilashuollon toteutumisesta.

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä ja edustaa sosiaalityön asiantuntemusta kouluyhteisössä. Koulukuraattorin tehtävänä on antaa tukea ja ohjausta koulunkäyntiin sekä oppilaan kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Palveluilla tulee edistää myös koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämistä. Tavoitteena on lapsen hyvinvoinnin ja kasvun tukeminen.

Koulukuraattori toimii osana koulun oppilashuoltoa. Koulukuraattorin tehtävänä on auttaa oppilaita, joilla on vaikeuksia koulunkäynnissä tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia. Työtä tehdään yhdessä koulun henkilökunnan ja vanhempien kanssa. Kuraattorin työhön kuuluu myös yhteistyö koulun ulkopuolisten viranomaisten kanssa. Koulukuraattorin työmuotoja ovat mm. neuvottelut, keskustelu- ja tukikäynnit, ryhmien kanssa työskentely sekä luokkahavainnointit ja kriisityö kouluilla.

Koulupsykologit ovat laillistettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Koulupsykologin työn tavoitteena on oppilaan oppimisen ja terveen psyykkisen kehityksen tukeminen sekä koulunkäyntiin liittyvien psykososiaalisten toimintaedellytysten turvaaminen. Koulupsykologi työskentelee yhteistyössä oppilaan sekä hänen vanhempiansa ja opettajien kanssa. Koulupsykologi toimii yhteistyössä myös muiden oppilasta kasvattavien ja hoitavien henkilöiden, kouluyhteisön sekä koulutoimen, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten ja muiden viranomaisten kanssa. Psykologi voi osallistua luokkaryhmien toimintaan esim. tekemällä luokkahavainnointeja ja suunnittelemalla tukitoimia koko luokalle yhteistyössä opettajan kanssa. Yksittäisen oppilaan havainnointiin tarvitaan huoltajan lupa. Tarvittaessa koulupsykologi voi tehdä myös ohjausta eteenpäin tai lähetteen jatkotutkimuksiin yhteistyössä huoltajien kanssa.

Koulupsykologin tutkimuksiin voidaan päätyä, jos lapsella on huomattavia oppimiseen liittyviä haasteita, ja koulun tukitoimet on jo kokeiltu. Koulupsykologin tutkimuksissa arvioidaan lapsen/nuoren kognitiivista kehitystä (päätelykyky, ongelmanratkaisukyky, ajattelu- ja muistitoiminnot, kielellinen kehitys, havaintotoiminnot, silmän ja käden yhteistyö, tarkkaavuus ja toiminnanohjaus).

Koulupsykologi voi myös konsultoida oppilaiden tunne-elämään ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvissä huolissa. Työskentely painottuu tällöin tarpeen mukaan verkosto-, perhe- tai yksilökeskeisesti koostuen konsultaatioista, psykologisista arvioinneista sekä ohjaus-, neuvonta- ja tukikeskusteluista.

KOULUPSYKOLOGIN TUTKIMUS OPPIMISASIOISSA

1. **Huoli herää koululla/kotona, opettaja ja huoltajat keskustelevat huolesta.** Koulussa näkyvistä ongelmista kerrotaan aina ensin huoltajalle. Psykologi ei voi käyttää hyväkseen tietoa, joka ei ole mennyt koulusta huoltajalle.
2. **Huoli ei poistu / ole ohimenevä.**
Koulussa aloitetaan tukiopeetus ja /tai ohjataan erityisopetukseen ja/ tai järjestetään luokka-avustajan aikaa tms. (koulun tukitoimista kerrotaan välittömästi huoltajalle). Jos ongelmat jatkuvat tai niihin on vaikea löytää omin keinoin apua, konsultoidaan psykologia.
3. **Opettaja/erityisopettaja konsultoi psykologia** joko puhelimitse tai henkilökohtaisesti. Yhdessä mietitään vielä muun muassa lisätukitoimia kouluun/kotiin ja mahdollinen psykologisten tutkimusten tarve. Tutkimuksiin voidaan päätyä, jos lapsella on huomattavia oppimiseen liittyviä haasteita, ja koulun tukitoimia on jo kokeiltu. Koulupsykologin tutkimuksissa arvioidaan lapsen/nuoren kognitiivista kehitystä (päätteilykyky, ongelmanratkaisukyky, ajattelu- ja muistitoiminnot, kielellinen kehitys, havaintotoiminnot, silmän ja käden yhteistyö, tarkkaavuus ja toiminnanohjaus...). Tutkimuslähetteen täyttäjän tulisi siis miettiä mahdollisimman tarkkaan, mihin kysymykseen tutkimusten halutaan keskittyvän. Koulupsykologia konsultoituaan huoltajat ja opettaja täyttävät tutkimuslähetteen yhteistyössä (liitteenä lähetteen täyttäjän muistilista).
4. **Psykologi tapaa huoltajia ja sopii havainnointikäynnin** luokkaan ja/ tai 2-5 tutkimusaikaa koululle/psykologin työhuoneelle tilanteesta riippuen. Tutkimusten jälkeen pidetään palautekeskustelu huoltajien ja opettajan/erityisopettajan kanssa, suunnitellaan tukitoimet ja mahdolliset eteenpäin ohjaamiset. Psykologi lähettää tutkimuksista kirjallisen yhteenvedon kotiin ja kodin kautta koululle. Tarvittaessa psykologi voi tehdä lähetteen erikoissairaanhoidon tai ohjata perheneuvolaan tai puhe-/toimintaterapeutin arvion.

Lähetteen täyttäjän muistilista:

- Lähetteen oltava uusin, eli kyseessä olevan lukuvuoden versio.
- Sekä kodin että koulun osuudet oltava täytetty, ensin koulu täyttää, sitten koti
- Mikäli kyseessä tarkkaavaisuuden pulmat, on täytettynä oltava myös ADHD-oireiden kartoituslomake (Käypä hoito) (koti + koulu), Niilo Mäki Instituutin "Lapsen tarkkaavaisuuden arviointi" -lomake (koti + koulu) sekä Niilo Mäki Instituutin "Kokeilemani tukitoimet tarkkaavaisuushäiriöisen oppilaan tukemiseksi" -lomake (koulu). Lomakkeita saa esim. kuraattorilta.
- Lähetteestä löydyttävä molempien vanhempien allekirjoitukset ja yhteystiedot silloin, kun kyseessä on yhteishuoltajuus.
- Jos kyseessä on sijoitettu lapsi, on tutkimuksia varten pääsääntöisesti oltava myös biologisen vanhemman lupa. Sijaishuoltopaikan ja lapsen sosiaalityöntekijän tehtävä on huolehtia luvan saannista. Sosiaalityöntekijä voi käyttää omaa harkintaansa sen suhteen, pyydetäänkö lupa biologiselta vanhemmalta vai riittääkö sosiaalityöntekijän kirjallinen lupa. Lähetteeseen on aina liitettävä myös sijoitetun lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän yhteystiedot.

Kouluterveydenhoitaja on kouluyhteisön terveyden edistämisen asiantuntija. Hän vastaa hoitotyön asiantuntijana kouluterveydenhuollosta ja toimii lääkärin työparina. Terveydenhuollon lainsäädäntö

säätää kouluterveydenhoitajan työtä, erityisesti Asetus 338/2011, Terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992.

Terveydenhoitajan yhteisöön kohdistuva työ sisältää mm. kouluyhteisön hyvinvointityöhön osallistumista, oppilaiden ja kouluyhteisön turvallisuuden edistämistä, koulun kriisiyöhön osallistumista sekä kouluympäristön ja opiskeluyhteisön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksiin osallistumista. Yhteisöön kohdistuvaa työtä on myös kouluterveydenhuollon palveluista ja käytännöistä tiedottaminen oppilaille, vanhemmille, opettajille ja muille yhteistyötahoille. Terveystiedon opetuksen suunnitteluun osallistutaan opetushenkilöstön kanssa.

Terveydenhoitajan yksilöön kohdistuvaa työtä on oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä oppimisen edistäminen ja tukeminen, kasvun ja kehityksen seuraaminen, määräaikaisten terveystarkastusten järjestäminen ja tekeminen sekä tarvittaessa tarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen. Terveydenhoitaja huolehtii seulontatutkimuksista sekä vastaa rokotustoiminnasta ja terveysneuvonnasta. Oppilaskohtainen työ tapahtuu yhteistyössä vanhempien ja opettajien kanssa. Työn keskeistä sisältöä on sairauksien ennaltaehkäisy ja omahoitoon opastaminen, mutta myös oppilaan sairauden hoidon tukeminen sekä osallistuminen koulupäivänaikaisen hoidon ja tuen järjestämisen suunnitelman laatimiseen koulussa mm. verkosto-, kuntoutus-, hoito- ym. kokouksiin osallistuminen yksittäisten oppilaiden asioissa. Terveydenhoitaja osallistuu ongelmien selvittelyyn yhdessä oppilaiden kanssa sekä tekee oppilaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveydenhoitaja on osaltaan vastuussa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä koulussa.

Terveydenhoitajan yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyvä työ on oppilashuoltotyötä sekä konsultaatioiden tarjoaminen opettajille ja muulle oppilashuoltohenkilöstölle lapsen ja nuoren terveydentilan ja kehitysvaiheen merkityksestä koulussa suoriutumiseen. Lisäksi terveydenhoitaja osallistuu kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen ja edistäminen.

Yhtenäiskoulun 0-9 käytettävissä on

- kuraattoripalveluja: 0-9 lk:t 4 päivänä; maanantaina, tiistaina, torstaina ja perjantaina; ei keskiviikkoisin pääsääntöisesti
  - koulupsykologipalveluja: on saatavilla (mahdollisesti jatkossa 0-4 lk:t: 26 h/kk ja 5-6 lk:t 9 h/kk , yläkoulun 7-9 6 h/kk)
  - kouluterveydenhoitaja on tavattavissa kouluilla: palvelut terveyskeskuksessa maanantai – torstai.
- Yhteisöllisiä ryhmäkohtaisia oppilashuoltopalavereja toteutetaan toimipistekohtaisen oppilashuoltotyön vuosikellon mukaisesti. Jokainen opetushenkilökuntaan kuuluva toteuttaa jatkuvasti oppilashuoltotyötä osana perustehtävää.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

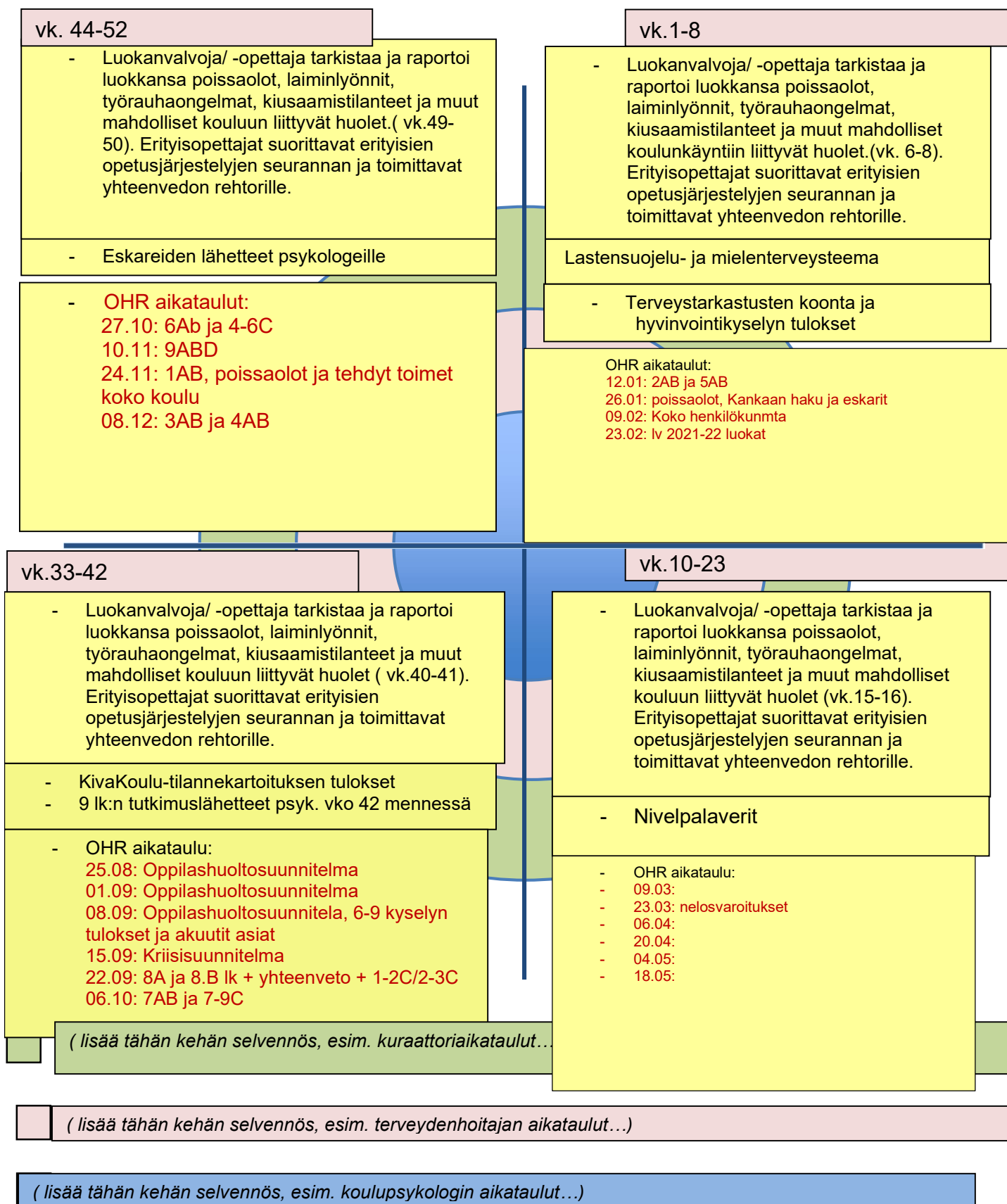
Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilaiden osallisuuden edistäminen on opetuksen järjestäjän tehtävä. Oppilashuolto luo koulu yhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät koulu yhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä. Opetuksen järjestäjä laatii suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä osana koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa. Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille.

Koulurakennuksessa sekä opetustiloista ja – välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Koulu yhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Opetuksen järjestäjä varmistaa, että oppilaan oppimisympäristö työelämään tutustumisen aikana on turvallinen. Koulu ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointia edistetään ja seurataan jatkuvasti. Niitä tarkistetaan kolmen vuoden välein toteutettavissa tarkastuksissa. Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat.

OPPILASHUOLTOTYÖN VUOSIKELLO

Kuva 1

Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Mittareina käytetään mm. kouluterveyskyselystä sekä maakunnallisesti toteutettavista arviointikyselyistä saatuja tuloksia. Oppilashuoltoryhmää johtaa rehtori.

Oppilashuoltoryhmä on moniammatillinen ryhmä. Siihen voivat kuuluvat rehtorin ja apulaisrehtorin lisäksi luokanopettaja / aineenopettaja, esiopettaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi, erityisopettaja, koulunkäyntiavustaja, kouluohjaaja ja luokilla 7-9 oppilaanohjaaja. Rehtori tai apulaisrehtori kutsuvat opettajat eri vuosiluokilta tai eri aineryhmistä. Käsiteltäessä yksittäistä luokkaa, voidaan oppilashuoltoryhmään kutsua luokan oppilaita kuultaviksi. Oppilashuoltoryhmä voi tarvittaessa kuulla myös asiantuntijoita. Koulun oppilashuoltoryhmä kokoontuu säännöllisesti vuosikelloon tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Koulun oppilashuollon kokouksista laaditaan muistiot. Rehtori/apulaisrehtori toimii ryhmän puheenjohtajana ja osoittaa ryhmästä jäsenen joka toimii kirjurina. Muistioon kirjataan kokouksessa keskustellut aiheet ja erikseen kokouksessa päätetyt asiat ja vastuuhenkilöt. Kirjaukset tehdään oppilashuoltoryhmän aikana ja luetaan kokouksen päätteeksi yhdessä läpi. Korjaukset kirjauksiin tehdään välittömästi palaverin kuluessa. (LIITE 2)

Koulu täydentää koulukohtaista oppilashuoltotyön vuosikelloa vähintään seuraavilla lisäyksillä:

- lastensuojelun teema OHR, paikalla lastensuojelun palveluohjaaja
- Laaja-alaisten terveystarkastusten yhteydessä koko luokan hyvinvoinnin, ilmiöiden tarkistus piste ohr:ssä yleisesti luokanvalvojan/luokanopettajan kuvaamana. (poissaolot, ilmapiiri, ryhmädynamiikka, kaverisuhteet jne.)
- Hyvinvointikyselyjen tuloksien läpikäyminen niinä vuosina kun kyselyjä tehdään.
- KivaKoulu tilannekartoituksen tulosten läpikäynti

Jäsenet

Koulussamme oppilashuoltoryhmään kuuluvat: Erityisopettajat Elina Löhönen (5-9 lk:n asiat) ja Susanna Markkanen (0-4 lk:n asiat), opinto-ohjaaja Elina Suonpää, koulukuraattori Tuija Tuuri , kouluterveydenhoitaja Satu Karlsson, rehtori Anneli Hallapelto, apulaisrehtori/vararehtori Timo Kosonen, koulupsykologi on saatavilla sekä opetusryhmäkohtaisten asioiden osalta asianomaisen opetusryhmän opettaja. Lisäksi opetusryhmäkohtaisissa asioissa luokanopettaja tai luokanvalvoja sekä koulukohtaisten asioiden osalta pedagogisten suunnittelutiimien puheenjohtaja.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppanien kanssa

Nuorisotyö

- yhteistyö Mestan kanssa
- tutustumiskäynnit, ryhmäyttäminen esim. ryxon, yhteishakuinfo yläkoululaisille
- nivelvaihtoyöskentely peruskoulun päättävien osalta
- etsivä nuorisotyö
- muu nuorisotyö

Seurakunta

- lapsille, nuorille ja perheille suunnatut palvelut

Lastensuojelu

- palveluohjaajan konsultaatio aina tarvittaessa
- oppilashuollon tuki ja yhteistyö lastensuojelun prosesseissa mahdollisuuksien mukaan
- lastensuojelulliset toimenpiteet tarpeen mukaan ja tiivis yhteistyö tukitoimia pohdittaessa

Poliisi

- suunnitelmallinen yhteistyö ja konsultaatio lähipoliisiin kanssa koulumaailman ilmiöissä
- toimiva ja ennalta määritelty yhteistyö poliisin kanssa akuuteissa tilanteissa

Erikoissairaanhoido

- konsultaatio ja ohjaus erikoissairaanhoidon piiriin yhteistyössä kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa
- yhteistyö erikoissairaanhoidon hoitoprosesseissa mahdollisuuksien mukaan

Päijät-Hämeen perheneuvola

- konsultaatio ja ohjaus perheneuvolaan yhteistyössä perheen kanssa
- yhteistyö hoitoprosesseissa ja tukitoimia pohdittaessa mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan

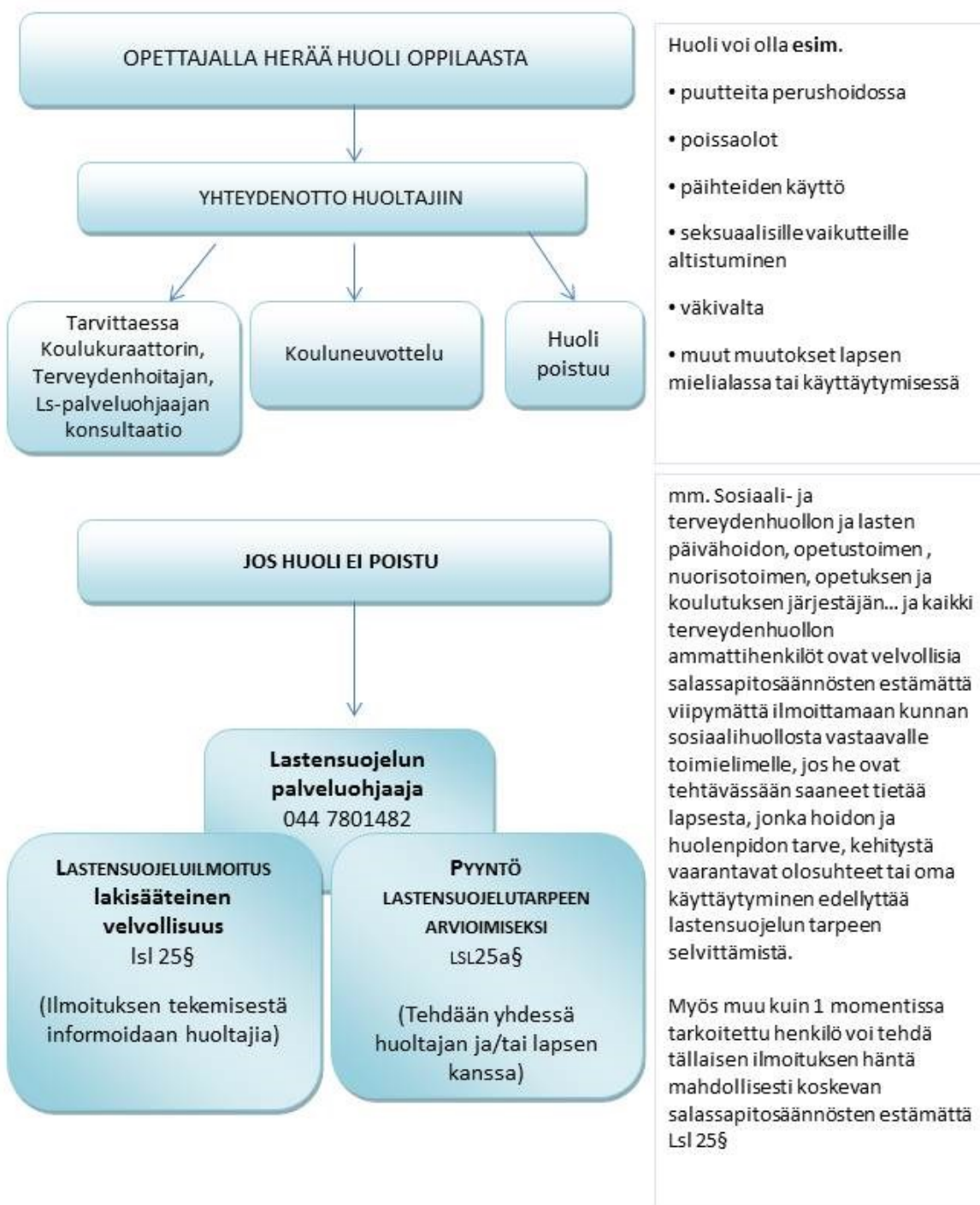
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän nuorten mielenterveystiimi

- konsultaatio ja ohjaus hoidolliseen tukeen

Hollolan kunta ja Lahden kaupunki

- Vaativan erityisen tuen palvelut (Kankaan koulu, Ali-Juhakkalan koulu ja Salinkallion koulu)

TOIMINTAMALLI LASTENSUOJELULLISEN HUOLEN HERÄTESSÄ

Ohjaus, nivelet ja toinen aste

Opetus ja kasvatus tulee järjestää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on oppilaan kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja hyvän oppimisen tukeminen. Oppilaan ohjauksessa tehdään moniammatillista yhteistyötä kouluyhteisössä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Keskeisiä koulun ulkopuolisia yhteistyökumppaneita ovat toisen asteen oppilaitokset, työelämän edustajat, nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö, sosiaali- ja terveystoimi sekä seurakunta.

Oppilaan siirtyessä 5. vuosiluokalle oppilaanohjaajat, erityisopettajat ja luokanopettajat käyvät nivelvaihe-neuvottelut, joissa siirretään oppilaan koulunkäynnin, oppimisen ja oppilashuollon kannalta merkitykselliset tiedot seuraavalle uudelle oppilaitokselle. Näiden tietojen pohjalta muodostetaan koulun opetusryhmät. Ryhmien muodostamisessa huomioidaan ryhmädynamiikka, oppilaan oppimisen tuen tarpeet ja oppilashuollolliset näkökohdat. Oppilaan opintojen sujuvuutta edistetään siirtämällä tiedot oppilaan koulunkäynnistä ja oppimisen tuesta myös sähköisesti. Oppilashuoltoon liittyvät asiakirjat siirretään oppilaan siirtymävaiheessa uuteen yksikköön.

Oppilaan siirtyessä perusasteelta toisen asteen opintoihin tavoitteena on tukea kaikkien peruskoulusta toiselle asteelle siirtyvien opiskelijoiden opintojen aloitusta. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan siirtymistä toiselle asteelle tuetaan huoltajan, erityisopettajan, oppilaanohjaajien, oppilashuollon, ammatinvalintapsykologin, toisen asteen oppilaitosten ohjauksesta vastaavien opinto-ohjaajien, kuraattorien sekä opettajien välisellä moniammatillisella yhteistyöllä.

Tarkoituksenmukaisen tiedonkulun varmistaminen eri kouluasteiden välillä edellyttää, että tietoa siirretään vain niistä asioista, jotka ovat opiskelijan opetuksen järjestämisen kannalta oleellisia ja alaikäisen kyseessä ollessa aina vain huoltajan suostumuksella. Päijät-Hämeessä moniammatillinen siirtymävaiheen suunnittelutyöryhmä on laatinut lomakkeet ja suunnitelman, joiden avulla varmistetaan tarkoituksenmukainen tiedonkulku peruskoulusta toiselle asteelle.

Niiden peruskoulun päättävien nuorten kohdalla, jotka jäävät yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa, oppilaanohjaajat siirtävät oppilastiedot Kärkölään etsivän nuorisotyön edustajille. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret ja auttaa heitä sellaisten palveluiden ja muun tuen piiriin, jolla edistetään heidän kasvuun ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivää nuorisotyötä tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Vaikka tietojen luovuttamisen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on oltava nuoren suostumus, opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot nuoren kotikunnalle perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin (Nuorisolaki 693/2010 7b §). Opetuksen järjestäjä voi jättää ilmoittamatta tiedot nuoresta vain, jos nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan on sellainen, ettei nuori ole tuen tarpeessa. Ennen yhteishaun alkua peruskoulun päättövaiheessa olevia oppilaita ja heidän huoltajiaan tiedotetaan nuorisolain edellyttämästä tietojensiirtovelvoitteesta.

Terveysneuvonta

Koulun opetushenkilöstö ja oppilashuollon henkilöstö osallistuvat yhdessä kouluterveydenhuollon työntekijöiden kanssa koululaisterveyden edistämiseen ja terveystiedon vahvistamiseen. Terveystiedon opetusta voidaan toteuttaa yhteistyössä kouluterveydenhuollon ja muun oppilashuollon henkilöstön kanssa. Kouluterveydenhoitaja voi osallistua terveystiedon opetukseen. Koululla terveystarkastuksiin kuuluu aina terveysneuvonta, myös lääkärin työssä. Terveysneuvontaa toteutetaan yksilöllisen tarpeen ja

kehitysvaiheen mukaisesti yhteistyössä lapsen, nuoren ja perheen kanssa. Oppilaan ja hänen perheensä terveysneuvonnalla tuetaan lapsen kehitystä, elintapoja, huolenpitoa ja kasvatusta sekä vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta. Myös vanhempien hyvinvointia, jaksamista ja keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan. Nuoren terveysneuvonnassa tavoitteena on tukea ja edistää itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja, hyvää fyysistä toimintakykyä ja mielenterveyttä sekä ehkäistä koulukiusaamista. Terveysneuvonnan tavoitteena on, että oppilas ja perhe osaavat soveltaa tietoa käytäntöön ja ottaa vastuun omasta terveydestä.

Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat lukuvuosisuunnitelman liitteenä ja ne päivitetään tarvittaessa lukuvuosittain.

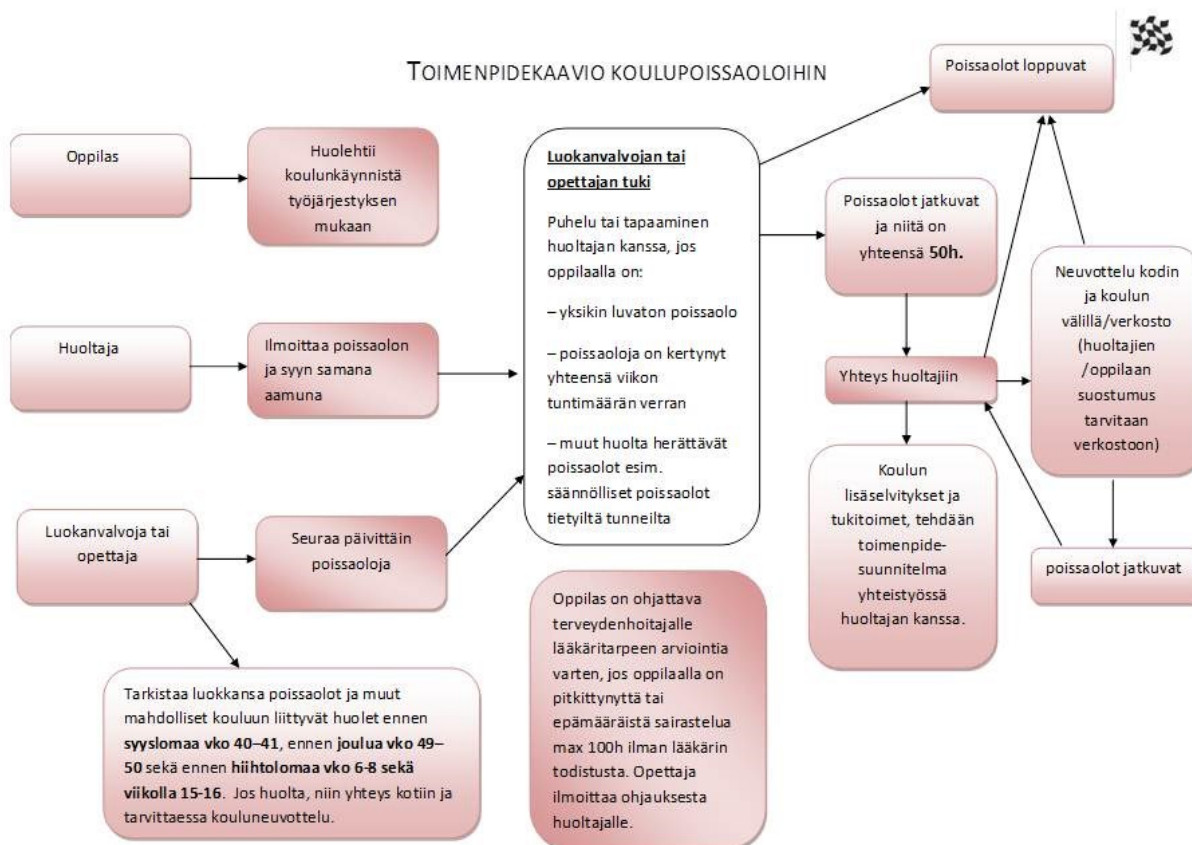
Poissaolot

Oppilaan tehtävänä on huolehtia koulunkäynnistä työjärjestyksen mukaisesti. Mikäli oppilas joutuu olemaan poissa koulusta, on huoltajan velvollisuus ilmoittaa asiasta luokanopettajalle/-valvojalle heti aamulla.

Luokanvalvojan/-opettajan tehtävänä on seurata oppilaiden poissaoloja päivittäin Wilman välityksellä. Jos oppilaalla on yksikin luvaton poissaolo tai poissaoloja on kertynyt yhteensä viikon tuntimäärän verran tai poissaoloihin liittyy muuta huolta herättävää esim. säännölliset poissaolot tietyiltä tunneilta luokanvalvojan/-opettajan vastuulla on ottaa huoltajaan yhteyttä joko puhelimitse tai tapaamalla huoltaja. Wilma-viesti ei em. tapauksissa riitä.

Oppilas on ohjattava terveydenhoitajalle lääkäritarpeen arviointia varten, jos oppilaalla on pitkittynyttä tai epämääräistä sairastelua max 100h ilman lääkärin todistusta. Opettaja ilmoittaa ohjauksesta huoltajalle. Mikäli oppilaan poissaolot edelleen jatkuvat ja niitä kertyy yli 50 h, tulee opettajan ottaa uudelleen yhteyttä huoltajaan puhelimitse tai tapaamalla huoltajaa.

TOIMENPIDEKAAVIO KOULUPOISSAOLOIHIN

Tapaturmat

Koulukohtaiset ohjeet ja toimintatavat on kuvattu koulun turvallisuussuunnitelmassa joka päivitetään lukuvuosittain.

Päihteiden käytön ehkäiseminen

Ehkäisevä päihdetyö on toimintaa, jonka tavoitteena on edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistämällä päihteettömiä elintapoja, ehkäisemällä ja vähentämällä päihdehaittoja. Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on luoda vastuullinen kasvuympäristö lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi vaikuttaen päihteitä koskeviin tietoihin ja asenteisiin. Ehkäisevä päihdetyö kouluissa toteutuu terveystarkastusten terveysneuvontana, terveystiedon tunneilla, ehkäisevän päihdetyön tapahtumina ja esim. selviytymispeleinä oppilaille vanhempien. Kouluterveyskyselyiden ja muiden hyvinvointikyselyiden avulla seurataan alueen päihdekulttuurin kehittymistä ja ilmiöitä ja panostetaan varhaiseen puuttumiseen.

Toimintaohjeet päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja toimenpiteet oppilaan ollessa päihtyneenä koulussa on kuvattu kriisisuunnitelmassa.

Koulukuljetukset

Odotusajat

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja. Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla (mm. jatkokyytimahdollisuus). Auto/linja-auto ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä 20 minuutin kuluessa sovitusta ajasta.

Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoineen voi kestää enintään 2,5 tuntia päivässä. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen tai perusopetuslain 17 § 2 momentin tarkoittamassa erityisopetuksessa olevan oppilaan koulumatka odotusaikoineen voi kestää kuitenkin enintään kolme (3) tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Ohjattua odotusajan valvontaa järjestetään koulun toimesta. Ohjaajana voi toimia myös koulunkäyntiavustaja.

Liikenneturvallisuus

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin. Oppilas on koulun vastuulla autosta noususta kouluun ja koulun päättymisestä autoon nousuun. Liikennöitsijöiden vastuu kattaa oppilaiden autoon noususta kotipysäkille ja kotipysäkiltä koulun pysäkille jättämiseen. Koulukuljetuksista vastaava virasto tiedottaa poikkeustapauksista edelleen kouluille, liikennöitsijöille tai kotiin. Kaikki tahot käyttävät tarvittaessa suoraa tiedottamista (vanhemmat, koulu, liikennöitsijät ja koulukuljetuksista vastaava virasto)

Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Koulukohtaiset ohjeet ja toimintatavat on kuvattu koulun turvallisuussuunnitelmassa, joka päivitetään lukuvuosittain.

Kriisit, uhka- ja vaaratilanteet

Koulukohtaiset ohjeet ja toimintatavat on kuvattu koulun turvallisuussuunnitelmassa, joka päivitetään lukuvuosittain.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia terveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan

asiantuntijoilta. Suostumusta ei sen sijaan tarvita tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin käsittelyihin ja selvitysten laadintaan, jotka tehdään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus.

Yksilökohtainen oppilashuolto prosessina, asiantuntijaryhmän kokoaminen:

Kun opettajalla herää huoli oppilaasta, hän ottaa asian puheeksi oppilaan kanssa. Jos huoli jatkuu puheeksi oton jälkeen, opettaja ottaa yhteyttä oppilaan luokanopettajaan/luokanvalvojaan.

Luokanopettaja/luokanvalvoja ottaa yhteyttä huoltajaan. Jos huoli jatkuu luokanvalvoja ottaa uudelleen yhteyttä huoltajaan ja kutsuu huoltajan palaveriin. Luokanvalvoja pyytää samalla lupaa kutsua palaveriin myös niitä asiantuntijoita, joiden arvelee olevan tarpeen tilanteen selvittämiseksi. Luokanvalvoja tekee palaverista oppilashuoltokertomuksen. Palaverin aluksi käydään läpi asiantuntijaryhmän jäsenet ja varmistetaan huoltajalta/oppilaalta, että kaikkien asiantuntijoiden osallistuminen sopii. Oppilaan/huoltajan suostumus kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Huoli häviää, mutta jos ei, niin luokanvalvoja/luokanopettaja ottaa uudelleen yhteyttä huoltajaan ja kokoaa uuden asiantuntijaryhmän, joka voi kokoonpanoltaan olla erilainen kuin edellisellä kerralla.

Yksilökohtainen oppilashuolto prosessina

Oppilashuoltokertomus

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Luokanvalvoja/-opettaja kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Palaverin aluksi käydään läpi asiantuntijaryhmän jäsenet ja varmistetaan huoltajalta/oppilaalta, että kaikkien asiantuntijoiden osallistuminen sopii. Oppilaan/huoltajan suostumus kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Palaverin päätteeksi oppilashuoltokertomukseen kirjatut asiat luetaan yhdessä läpi ja kertomukseen otetaan kaikkien osallistujien allekirjoitukset. Oppilashuoltokertomuksen kirjaamiseen käytettävä lomake löytyy opetussuunnitelman liitteestä 1. Oppilashuoltokertomuksista sekä muista oppilashuollon tehtävissä laadituista tai saaduista yksittäistä oppilasta koskevista asiakirjoista muodostuvaa oppilashuollon rekisteriä säilytetään koulun kassakaapissa rekisteriselosteessa kuvatulla tavalla.

Oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

- Koulupäivän keskeytys
  - koulupäivän keskeyttänyt opettaja antaa sovitun seuraamuksen
  - koulupäivän keskeyttänyt opettaja ilmoittaa asiasta lapsen huoltajalle (syy, toimenpiteet, seuraamus)
  - koulupäivän keskeyttänyt opettaja käy kasvatuskustelun oppilaan kanssa seuraavana päivänä
- Kirjallinen varoitus
  - rehtori kuulee huoltajaa ja oppilasta
  - rehtori tekee päätöksen kirjallisesta varoituksesta
  - rehtori tekee lastensuojeluilmoituksen, koska huoli oppilaan koulunkäynnistä on suuri
  - kasvatuksellinen keskustelu kuraattorin kanssa, kuraattori aloittaa tarvittaessa yksilötyöskentelyn oppilaan kanssa
- Määräaikainen erottaminen
  - prosessin alkaessa rehtori tekee lastensuojeluilmoituksen, koska huoli oppilaan koulunkäynnistä on suuri. Lastensuojeluilmoitukseen on merkitty päivämäärä, jolloin asiaa käsitellään sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle (lastensuojelulaki § 24).
  - rehtori kuulee oppilasta ja huoltajia
  - rehtori-sivistysjohtaja tekee esityksen erottamisesta sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle
  - kuraattori tapaa sovitusti oppilasta erottamisen aikana, tavoitteena kouluun palaaminen normaalisti erottamisen päätyttyä
  - luokanvalvoja/luokanopettaja kokoaa tehtäväpaketin oppilaalle tehtäväksi erottamisen aikana
  - luokanvalvoja/luokanopettaja tapaa oppilasta ja tukee näin hänen oppivelvollisuuden suorittamista erottamisen aikana mahdollisuuksien mukaan
  - oppilaalle tarjotaan kuraattorin yksilötyöskentelyä erottamisen jälkeen, tavoitteena vaikuttaa erottamisen syihin ja ehkäistä erottaminen jatkossa

Yhteistyö laajoissa terveystarkastuksissa

Laajat terveystarkastukset järjestetään 1., 5. ja 8.luokalla. Niihin kutsutaan oppilaan molemmat vanhemmat tai huoltajat. Tarkastukseen sisältyy lapsen tai nuoren kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tutkimisen ja arvioinnin lisäksi perheen ja vanhempien hyvinvoinnin selvittely.

Terveystarkastus voidaan toteuttaa yhdessä tapaamisessa terveydenhoitajan ja lääkärin toimiessa työparina tai tarkastus voi muodostua useammasta tapaamisesta. Nuorelle järjestetään mahdollisuus myös kahdenkeskiseen keskusteluun terveydenhoitajan tai lääkärin kanssa.

Laajoissa terveystarkastuksissa selvitetään lapsen ja nuoren hyvinvointiin liittyviä asioita kokonaisvaltaisesti. Tarkastuksessa käydään läpi koulunkäyntiin, vapaa-aikaan ja perheeseen liittyviä olosuhteita ja terveystottumuksia sekä tehdään iän ja yksilöllisen tarpeen mukaiset tutkimukset. Ennen terveystarkastusta täytettävät esitietolomakkeet auttavat tarkastuksen sisällön yksiköllisessä kohdentamisessa.

Oppilaan kouluhyvinvoinnin arvioimiseen tarvitaan moniammatillista yhteistyötä: luokanopettaja tai –valvoja antaa kouluterveydenhuollolle oman arvionsa oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa vanhempien kirjallisella suostumuksella. Opettajan arvio kouluterveydenhuollon laajassa terveystarkastuksessa: lomake ja käyttöohje THL

Laajoista terveystarkastuksista kerätään luokka- ja koulukohtaista tietoa koulun oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon käyttöön. Laajoissa terveystarkastuksissa tarkastettujen luokkien ja luokkatasojen tiedoista tehdään koulukohtainen yhteenveto. Kertyneitä tietoja ja tarvittavia toimenpiteitä pohditaan oppilashuollon moniammatillisessa työryhmässä. Yhteenvedot auttavat koulun yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuoltotyön suuntaamisessa ja ne ovat myös kolmen vuoden välein tehtävän koulun terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksen tärkeitä taustatietoja.

Sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen

Vastuu lapsen sairauden hoidosta on aina vanhemmilla.

Oppilaan koulupäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä ravitsemuksesta, hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä oppilaan, perheen sekä terveys- ja opetustoimen edustajien kanssa. Pitkäaikaissairaiden lasten ja nuorten kohdalla on tarkoituksenmukaista ajoittain kokoontua arvioimaan tuen ja hoidon sujuvuutta eri tahojen näkökulmasta. Sovituista asioista, kuten mitä tukea tai hoitoa annetaan, kuka sen antaa ja miten tarvittava seuranta järjestetään, tehdään kirjallinen suunnitelma ja tieto suunnitelman laatimisesta kirjataan myös kouluterveydenhuollon potilasasiakirjoihin. Suunnitelmaa tehtäessä huomioidaan oppilaan sairauden hoidosta vastaavan tahon ohjeet sekä kansalliset ja paikalliset kouluterveydenhuollolle ja opetustoimelle annetut menettelytapaohjeet.

Lääkehoidon toteuttaminen koulussa perustuu oppilaan ja hänen huoltajiensa sekä lääkehoitoa toteuttavan työntekijän ja toimintayksikön johdon väliseen yhteiseen sopimukseen. Joskus oppilaan tuen tarpeella sairauden hoidossa voi olla vaikutusta hänelle määriteltävään lähikouluun.

Kouluja sekä koululaisille järjestettävää aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan pitää niin sanottuina lääkehoidon epätyypillisinä alueina. Näillä epätyypillisillä alueilla lääkehoitoa toteuttavat usein lääkehoitoon kouluttamattomat henkilöt. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut valtakunnalliset ohjeet (STM 2005) lääkehoidon toteuttamisesta erilaisissa toimintaympäristöissä.

Lääkehoitoon kouluttamaton henkilöstö voi osallistua luonnollista tietä annettavan ja ihon alle pistettävän lääkehoidon toteuttamiseen yksittäistapauksissa tai tilannekohtaisen harkinnan ja riittävän lisäkoulutuksen jälkeen. Koulutuksen antaa laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö ja kirjallisen luvan terveydenhuollon toiminnasta vastaava lääkäri.

Yleensä erikoissairaanhoidon diabeteshoitajat antavat pistosopetuksen ja kirjallisen pistosluvan

diabeetikolapsen hoitoon osallistuville. Opetuksen ja pistosluvan voi antaa myös perusterveydenhuollossa toimiva terveydenhuollon ammattihenkilö, esimerkiksi terveydenhoitaja. Diabeteshoitajalla tai muulla hoitajalla tulee tätä varten olla yksikkönsä diabeteslääkärin tai ylilääkärin valtuutus pistosopetukseen.

Lääkehoidon osaaminen tulee varmistaa säännöllisesti. Lisäkoulutuksen järjestäjä vastaa lääkehoidon koulutuksen laadusta, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö näytön vastaanottamisesta ja luvan myöntänyt lääkäri tehtävän edellyttämän osaamisen ja lisäkoulutuksen tason määrittelystä.

Erityisruokavaliot

Koulun varsinaisesta ruokalistasta poikkeavaa ruokaa voidaan tarjota joko terveydellisistä, eettisistä tai uskonnollisista syistä. Myös näiden ruokavalioiden tulee täyttää kouluruokailusta annetut säädökset. Eettisistä ja uskonnollisista syistä tarvittavat erityisruokavaliot toteutetaan huoltajan tai nuoren oman ilmoituksen perusteella ja niihin liittyvät käytännöt sovitaan sekä tiedotetaan etukäteen oppilaille ja huoltajille.

Lääkärin, ravitsemusterapeutin tai terveydenhoitajan lausunto on välttämätön, kun ruokavalio tarvitaan sairauden hoitoon tai muun terveydellisen syyn johdosta. Erityisruokavaliot tulee olla tiedossa jo ennen koulun alkamista ja asia tulee ennakoida koulua vaihdettaessa. Lasten ruoka-allergia Käypä Hoito-suosituksen mukaisesti ruokavaliot tulee mahdollisuuksien mukaan purkaa jo lastenneuvolassa ennen kouluikää. Lapsen oman opettajan ja koulun muiden aikuisten on tärkeää olla tietoisia oppilaan ruoka-aineallergiasta etenkin, jos allergeenille altistuminen aiheuttaa välittömiä oireita tai ensiavun tarvetta.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Kun yleisen tuen tukimuodot eivät riitä oppilaalle, laatii hänen luokanopettajansa/luokanvalvojansa yhdessä huoltajan ja lasta opettavien opettajien kanssa pedagogisen arvion oppilaan tilanteesta. Tarvittaessa opettaja konsultoi myös oppilashuoltohenkilöä, mikäli oppilas tarvitsee tilanteeseensa myös oppilashuollon tukea. Oppilas siirretään tarvittaessa tehostettuun tukeen.

Mikäli tehostetun tuen tukimuodot eivät oppilaalle riitä, laatii luokanvalvoja/ luokanopettaja pedagogisen selvityksen yhteistyössä oppilashuollon ja huoltajien kanssa. Rehtori tekee päätöksen erityiseen tukeen siirtämisestä selvityksen pohjalta. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan HOJKS yhteistyössä huoltajan, oppilaan ja oppilasta opettavien opettajien kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan oppilashuoltohenkilöä.

Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa tai esiopetuksen järjestämipaikassa, johon oppilas on otettu. Oppilaalle järjestetään opetusta ja tukea siinä määrin kuin se hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua.

Oppilaalla on omassa koulussaan käytössä kaikki koulun tukitoimet kolmiportaisen tuen mukaisesti. Mikäli oppilaan kohdalla opetus järjestetään oman koulun sijasta sairaalaopetuksessa, toteutetaan siirtyminen oppilaan, huoltajan tai muun laillisen edustajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon moniammatillisessa yhteistyössä.

Sairalaopetus on erikoissairaanhoidon yhteydessä annettavaa perusopetusta avo- ja osasto-oppilaille. Sairalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus kaikkien oppilasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio. Sairalaopetuksessa tuetaan oppilaan koulupolkua. Nivelvaiheyhteistyö oppilaan oman koulun kanssa korostuu tulo- ja paluuvaiheessa. Oppilaan tukitoimien ja opetuksen järjestämiseksi järjestetään sairaalaopetuksen koordinoima sekä tulo- että paluuvaiheessa verkostopalaveri, johon kootaan tarvittava oppilashuollollinen

asiantuntijaryhmä. Oppilaan tulee voida palata siihen opetukseen, johon oppilas osallistui ennen siirtymistä sairaalaopetukseen.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiseksi.

Koulussamme osallistetaan oppilaita ja huoltajia seuraavilla tavoilla:
Juhlat, tapahtumat ja teemapäivät

Yhteisöllisyyttämme vahvistetaan: oppilaskuntien hallitukset 0-4 ja 5-9, tukioppilastoiminta 5-9, vanhempainillat, ryhmätykset, selviytymispelit 5 lk ja luokkien omat juhlat sekä yhteistyöllä vanhempainyhdistyksen kanssa.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Oppilashuoltokertomus

Päiväys

Oppilas	Henkilötunnus
Yhteystiedot	Kotikunta
Huoltaja (nimi ja yhteystiedot)	
Osallistujat (nimi ja ammatti- /virka-asema)	
Asian aihe ja vireille panija	
Tehdyt arviot, tutkimukset ja selvitykset	

Tukitoimet (aiemmat ja nykyiset)	
Yhteistyö eri tahojen kanssa	
Tehdyt päätökset	
Toteuttamissuunnitelma ja vastuutahot	
Muistion laatija (nimi ja ammatti-/ virka-asema)	

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

---

allekirjoitus ja nimenselvennys

Oppilashuoltoryhmän muistio

Koulu/alue		Päiväys
Läsnä		
Käsitellyt asiat		
Päätetyt asiat		
Muistion laatija		